

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijai

e-pasts: sprk@sprk.gov.lv

Rīgā, 2022.gada 14.novembrī

Par SPRK projektu “Grozījumi Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2022.gada 14.apriļa lēmumā Nr.1/5 “Sistēmas pieslēguma noteikumi elektroenerģijas ražotājiem””.

Biedrība „Intelligent Environment” ir izvērtējusi SPRK 2022.gada 31.oktobra konsultāciju dokumentu „Par grozījumiem sistēmas pieslēguma noteikumos elektroenerģijas ražotājiem” un tam pievienoto SPRK lēmuma projektu “Grozījumi Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2022.gada 14.apriļa lēmumā Nr.1/5 “Sistēmas pieslēguma noteikumi elektroenerģijas ražotājiem””, turpmāk – Grozījumu projekts, un informē, ka, lai arī pilnībā atbalsta jaudas rezervēšanas maksas ieviešanu, tomēr **iebilst pret piedāvāto redakciju**.

Biedrības „Intelligent Environment” biedru sastāvā ir uzņēmumi, kas atbilstoši Ekonomikas ministrijas izsniegtajām atļaujām ir uzsākuši darbu pie vairāku saules elektrostaciju ieviešanu, ar kopējo jaudu apmēram 95 MW. Par minēto jaudu elektrostaciju izveidi attiecīgie sistēmu operatori (AS „Sadales Tīkls”, AS „Augstspriegumu tīkls”) ir gan iznieguši, gan arī vēl izstrādā tehniskos noteikumus, savukārt uzņēmumi paralēli ir veikuši un turpina veikt pārējās ar elektrostaciju izveidi saistītās darbības.

Elektroenerģijas tirgus likuma anotācijā ir skaidri noteikts likuma 9.panta 2.⁴ daļas normas mērķis attiecībā uz uzņēmumiem, kuri veic reālas darbības, lai izveidot jaunas elektrostacijas, citējot anotāciju: „...veicināt tādu jaunu AER jaudu ieviešanu, kuru attīstības plānošana sasniegusi noteiktu briedumu un reālas īstenošanas potenciāla spēju”.

Tātad faktiski Elektroenerģijas tirgus likuma 9.panta 2.⁴ daļai ir jānodrošina atbalsts (vai vismaz neitrālu ietekme) tiem ražotājiem, kuri veic reālas (un attiecīgi arī pārbaudāmas) darbības, lai rezervētās jaudas tiktu izmantotas elektrostacijas ieviešanai. **Līdz ar to minētā norma (un attiecīgi arī SPRK metodika) nevar radīt negatīvas sekas, vai būtisku apgrūtinājumu komersantam, kurš veic reālas darbības (nevis bezdarbību) elektrostacijas ieviešanā izmantojot rezervētās jaudas.**

Saskaņā ar Grozījumu projektu biedrības biedru jaudas rezervācijas izmaksas par piecu elektrostaciju izveidi maksimāli sastādīs apmēram 5 miljonus EUR.

Tādējādi uzņēmumi, kuri jau iepriekš ir ieguldījuši būtiskus finanšu līdzekļus elektrostaciju ieviešanas procesā ļoti īsā laika periodā būs spiesti apmaksāt ievērojamas naudas summas (kam šādā gadījumā ir būtiska ietekme uz projektu sākotnēji plānoto naudas plūsmu), neskatoties uz to, ka: **pirmkārt**, tie neveic spekulatīvas darbības (vai bezdarbību) ar rezervētajām jaudām, **otrkārt** jau ir ieguldījuši būtiskus līdzekļu saules elektrostaciju projektēšanā atbilstoši sistēmas operatoru tehniskajiem noteikumiem, vai arī citās ar elektrostaciju izveidi attiecināmajās darbībās.

Līdz ar to arī nevaram piekrist konsultāciju dokumentā un šā gada 7.novembra preses relīzē publiski paustajam SPRK viedoklim, ka, citējot „*Piedāvātie grozījumi pozitīvi ietekmēs jaunus un mērķtiecīgus elektroenerģijas ražošanas projektu attīstītājus, kā arī elektroenerģijas sistēmu kopuma*”. Tieši pretēji, ietekme ir izteikti negatīva un pretēja depozīta būtībai.

Ņemot vērā iepriekšminēto attiecībā par Elektroenerģijas tirgus likuma likuma 9.panta 2.⁴ daļas normas mērķi, primāri Grozījumu projektā paredzētā kārtība par jaudas rezervēšanas maksu ir jāvērs **pret subjektiem, kuri ir rezervējuši jauda bet nav uzsākuši darbības projekta realizācijā.** Grozījumu projektā ir skaidri jānošķir šīs divas faktiskās situācijas (kad darbības nav uzsāktas un, kad tās ir uzsāktas), un katrai no tām ir jābūt atšķirīgai kārtībai jaudas rezervēšanas apamaksai un arī apmēram.

Aicinam SPRK atbilstoši iestādes kompetencei un Elektroenerģijas tirgus likuma mērķim nodrošināt, ka normatīvais regulējums par jaudas rezervēšanas maksu ir samērīgs un atbalstošs personām, kuras ieguldot būtiskus finansiālos resursus ir uzsākušas un veic darbus elektrostaciju izveidei, ņemot vērā, ka šādas investīcijas ir pilnībā saderīgas ar valsts definēto stratēģisko mērķi enerģētikas neatkarības stiprināšanā, un kuru rezultātā ieguvēji ir elektroenerģijas lietotāji.

Ar cieņu,

Andis Jacino

SIA „Intelligent Environment” valdes loceklis